

ÚVOD:

Po roce 1989, kdy se v České republice začaly tvořit podmínky pro rozvoj alternativního školství, se tímto tématem zabývá již mnoho autorů.

Přesto ovšem není veřejnost stále dostatečně informována o možnostech alternativního vzdělávání. Právě Montessori pedagogika patří mezi dobré alternativy nejen ve světě, ale i u nás. Je to pedagogika vhodná jak pro děti s postižením, tak pro celou intaktní společnost. Její přiblížení a objasnění jejích hlavních pilířů může být jediné přínosem.

Téma: Montessori pedagogika

Výzkumný problém: Montessori škola a důvody rodičů a učitelů pro její výběr

Výzkumná otázka: Ovlivní faktory, jako jsou vzdálenost školy od místa bydliště, vzdělání, věk rodičů a učitelů, jiné metody a formy školy, jiné postavení učitele ve škole, rozhodnutí učitelů a rodičů pro výběr Montessori školy?

Cíl: Hlavním cílem práce jsou důvody, proč rodiče vybrali pro své dítě právě Montessori školu a proč se rozhodne učitel učit právě na alternativní škole.

Dílčí cíle jsou:

zjistit jaké vzdělání a práci mají rodiče a zda to má vliv na výběr alternativní školy

zda rodiče mají všechny děti na Montessori škole a důvody

zda děti chodily do Montessori školky nebo běžné mateřské školky a zda to rodiče při výběru ovlivnilo

zda rodiče před rozhodnutím znali někoho, kdo má děti na Montessori škole

Praktický cíl: Jako informační zdroj pro pedagogy, studenty i rodiče a především také tato práce bude veřejně dostupná k dispozici v knihovně PdF MU.

Teoretická hypotéza:

Faktory jako vyšší vzdělání, vzdálenost do školy nebo typ školy ovlivňují rozhodnutí rodičů a učitelů při výběru Montessori školy

Pracovní hypotézy:

Rodiče s vyšším vzděláním vybírají školu častěji, než rodiče se základním vzděláním.

Rodiče, kteří znají někoho z Montessori školy vybírají školu častěji, než rodiče, kteří nikoho z okruhu školy neznají.

Rodiče, kteří nejsou spokojeni s principy tradiční školy, vybírají Montessori školu častěji, než učitelé, kteří jsou spokojeni s tradiční školou.

Indikátory:

Vzdělání	znalost školy	nespokojenost tradiční školou
Dosaženost vzdělání	zná učitele	učitelem-autorita
	Rodiče	málo volnosti
	Školu	nedostatek místa pro vlastní rozhodování
		Problém s hodnocením známkami

Pro můj výzkum jsem si vybrala **dotazník**, jako nejvhodnější metodu sběru, protože budu mít hodně respondentů, školy jsou rozmístěny po celé ČR, proto bych chtěla dotazník poslat v elektronické formě. Myslím, že hlavní problém bude návratnost těchto dotazníků a získání všech emailových adres. Problémy etického rázu by se měly vyskytovat minimálně.

Budou to 2 dotazníky, jeden pro rodiče žáků Montessori základní školy, druhý pro učitele Montessori škol.

Výzkumná populace jsou tedy rodiče a učitele Montessori základních škol v ČR

Vzorek: rodiče žáků tří Montessori škol v Brně, učitelé všech Montessori škol v ČR (10 škol),(tyto školy mají jen nižší stupeň)

Vážení rodiče,

*jsem studentkou posledního ročníku Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně a v rámci realizace diplomové práce na téma „**Důvody rodičů a učitelů při výběru Montessori školy**“ provádím dotazníkové šetření mezi rodiči a učiteli na Montessori základních školách v ČR. Cílem tohoto šetření je zjistit právě Vaše důvody, které ovlivnily Vaše rozhodnutí vybrat si právě Montessori školu, případně důvody, proč jste si nevybrali jinou školu.*

Obracím se na Vás s prosbou o spolupráci a o vyplnění níže uvedeného dotazníku. Předem Vám moc děkuji!

Eva Koudelková

Následuje 25 jednoduchých otázek, jejichž zodpovězení vám zabere maximálně 15 minut. Odpověď, která nejvíce vystihuje váš stav či názor, prosím označte křížkem. **Dotazník je anonymní!**

Dotazník:

Věk:

Pohlaví:

Pozn.: Pokud není uvedeno jinak, je vždy možné zvolit právě jednu odpověď.

1. Jak důležité je pro Vás dobré základní vzdělání pro budoucí rozvoj Vašeho dítěte?

- důležité
- spíše důležité
- nyní nedokážu odpovědět
- spíše nedůležité
- nedůležité

2. Na prvním místě při výběru základní školy je pro Vás:

- dostupnost školy z místa bydliště
- nabídka cizích jazyků a volnočasových aktivit na škole
- dobré doporučení
- styl výuky a typ školy

- pověst školy
- počet žáků ve třídě
- jiné:

3. O škole jste se dozvěděla:

- Z internetu
- Z knihy
- Díky dnu otevřených dveří
- Znáte někoho z této školy
- Škola v blízkosti bydliště

Jiným způsobem: Jak?.....

4. Co ovlivnilo vaše rozhodnutí pro výběr školy:

- dobrá vlastní zkušenost s touto školou
- den otevřených dveří na škole
- dobrá dostupnost z místa bydliště
- touha zkusit „něco jiného“, než „obyčejnou školu“
- dobré zkušenosti okolí
- jiné

5. **Navštěvují všechny Vaše děti Montessori školu?**

- Ano
- ne, ale plánuji to
- ne a neplánuji to
- mám pouze jedno dítě/ mám pouze jedno dítě školou povinné
- nedokážu se rozhodnout

6. **Máte zkušenosti s Montessori mateřskou školou?**

- Ano
- Ne

7. **Pokud ano, ovlivnilo Vás to při výběru Montessori školy?**

- Ano
- Ne
- nevím

8. V případě možnosti navštěvovat vyšší stupeň Montessori školy by moje dítě:

- Pokračovalo v docházce do Montessori školy
- I přesto přestoupilo do jiné základní školy
- nyní se neumím rozhodnout

9. Na Montessori škole se mi líbí: (více odpovědí)

- častý a intenzivní kontakt rodičů se školou
- styl výuky
- postavení učitele vůči žákům
- styl výchovy
- pozitivní vztahy mezi žáky
- jiné:

10. Jak ovlivnilo Vaše rozhodnutí při výběru Montessori školy jiné postavení učitele a žáka (učitel jako pomocník, ne autorita)

- pozitivně
- negativně
- neovlivnilo

11. Jaké máte osobní zkušenosti s tradiční základní školou:

- Positivní
- Negativní
- Neutrální
- Žádné

- Nejtěžší pro mě bylo vyslovení hypotéz, rozlišení teoretických a pracovních hypotéz. Měla jsem často pocit, že čím více se nad jednotlivými úkoly zamýšlím, tím více o každém kroku pochybuji. U hypotéz je riziko, že pravdivost hypotézy někdo napadne.

U dotazníku si zase člověk musí dávat pozor, aby byl srozumitelný a obsahoval otázky, kterými zjišťujeme opravdu cíl naší diplomové práce.

Literatura:

HARALD, L. *Vychováváme a vzděláváme s Marií Montessoriovou*. Praha: ČS EFFE, 2000.

HOLSTIEGE, H. *Modell Montessori*. Freiburg, 1994.

KRYKORKOVÁ, H., VÁŇOVÁ, R. *Učitel v současné škole*. Praha: Filozofická fakulta univerzity Karlovy v Praze, 2010. s 312. ISBN 978-80-7308-301-4.

NELEŠOVSKÁ, A. *Pedagogická komunikace v teorii a v praxi*. Praha: Grada, 2005. 172 s. ISBN 80-247-0738-1.

RÝDL, K. *Metoda Montessori pro naše dítě (Inspirace pro rodiče a další zájemce)*. Pardubice: FF Univerzity, 2006. 140 s. ISBN 80-7194-841-1.

RÝDL, K. *Principy a pojmy pedagogiky Marie Montessori*. Praha: Public History, 1999. 63 s. ISBN 80-902193-7-3.

RÝDL, K. *Vybíráme školu pro svoje dítě*. Praha: Grada, 1993. 107 s. ISBN 80-7069-032-5.

RÝDL, K. *Alternativní pedagogické hnutí v současné společnosti*. Brno: Marek Zeman, 1994. 264 s. ISBN 8090003583.

MONTESSORI, M. *Das kreative Kind*. Freiburg, 1994.

MONTESSORI, M. *Montessori-Erziehung für Schulkinder*. Stuttgart, 1926.

MONTESSORI, M. *Schule des Kindes*. Freiburg, 1976.

MONTESSORI, M. *Das kreative Kind- Der absorbierende Geist*. Freiburg 1972.

MONTESSORI, M. *Tajuplné dětství*. Praha: Nakladatelství světových pedagogických směrů, 1998.

PRŮCHA, J. *Učitel: současné poznatky o profesi*. Praha: Portál, 2002. 160 s. ISBN 80-7178-621-7.

ŠEBESTOVÁ, V.; ŠVARCLOVÁ, J. *Maria Montessori – aktuálně*. Praha: Vyšší pedagogická škola a střední pedagogická škola a gymnázium v Praze 6 Evropská 33, 1996. 55 s.

Budete-li výzkum realizovat, určitě doporučuji vše ještě jednou promyslet.

